

Георги Илиев Ямуков е роден на 29 март 1948 г. и на 4 септември 1976 г. внезапно почина в Москва.

Георги постъпи в Математическия факултет на Софийския университет през 1966 г., след като бе завършил средното си образование в 34 софийско средно политехническо училище със златен медал и значителни успехи в математическите олимпиади. Завършил с отличен успех специализацията математическа статистика, заминава на едногодишна специализация в Копенхагенския университет, където под ръководството на проф. Морис Итън от Чикагския университет работи върху слаба сходимост на мерки и мерки на Хаар. Резултат от специализацията му в Дания е защитената с отличен успех дипломна работа на тема „Инвариантни мерки и декомпозиция на нормално разпределени матрици" и едно научно съобщение на III конгрес на българските математици във Варна през 1972 г.

Наред с отличния си успех в следването Георги бе страстен любител на поезията и футбола. Той можеше да говори с часове както за Дебелянов, Есенин и Пол Елюар, така и за играта на повечето наши и известни чужди футболисти. Но Георги не само говореше, а и играеше със завидна лекота и техника. Футболът не бе единственото му увлечение в спорта — активно се занимаваше с тенис и бе една от първите ракети в отбора на университета.

След дипломирането си през юни 1972 г. Георги Ямуков постъпи на работа като математик в сектора по вероятности и статистика на Единния център за наука и подготовка на кадри по математика и механика. От септември същата година до март 1974 г. отбива редовната си военна служба. Веднага след завръщането си се включи активно в научно-изследователската и педагогическа работа на сектора — води упражнения на студенти, секретар бе на сектора по учебните въпроси. През следващата година вече бе научен сътрудник.

От 1 ноември 1976 г. Георги Ямуков е приет за редовен аспирант в Московския държавен университет в катедрата по теория на вероятностите на Механо-математическия факултет. Благодарение на много добрата си подготовка той бързо навлиза в тематиката, предложена от научния му ръководител проф. д-р. В. М. Золотарев от Математическия институт „В. А. Стеклов" при Академията на науките на СССР и се нарежда между най-способните му ученици.

Жизнеността и интелектът на Георги се отразяваха и в неговата обществена работа. По време на следването си той бе секретар на факултетния комитет на Комсомола, като заседанията, които ръководеше, бяха изключително делови. По-късно бе избран в партийното бюро на Единния център, а с пристигането си в Москва, стана секретар на партийната организация на българите в Московския държавен университет.

За по-малко от година от аспирантурата си в СССР Георги Ямуков постига несъмнено сериозни резултати в новия клон на теория на вероятностите — теория на вероятностните метрики. Под ръководството на основоположника на това направление проф. Золотарев той успя с нови средства по един наистина елегантен метод да подобри класическите оценки при сравняване на две суми от независими случайни величини. Този резултат той докладва през май 1976 г. пред семинара на проф. Золотарев. Въз основа на този доклад и оставените чернови записки участниците в семинара Н. Григоревский и И. Шиганов съвместно с проф. Золотарев, „стараяйки се по възможност по-пълно да предадат основния замисъл на автора“, довършиха работата по текста на статията, излязла под заглавие „*Обобщенных метриках Дадли в пространствах конечномерных распределений*“ (Теория вероятностей и ее применения, 1977, 22, вып. 3, 590—595). Тази статия вече се смята за основополагаща, разкриваща възможностите на метричния метод в теорията на вероятностите. Отзивът за нея в американския математически реферативен журнал (т. 56, 6, рев. № 16722) от крупния американски математик Р. М. Дадли бе изключително топъл. На базата на предложения от Георги Ямуков метод получените от него оценки бяха по-късно уточнени от В. М. Золотарев и В. В. Сенатов (вж. обзорната статия „*Вероятностные метрики*“, Теория вероятностей и ее применения, 1983, 28, вып. 2, 263—287).

Георги пропагандираше с особена жар направлението, в което работеше. Под негово влияние Светозар Рачев избра същата тема с надеждата да продължи работата върху кръга от задачи, в които Георги Ямуков имаше значителен напредък. Вече можем да твърдим, че в теорията на вероятностните метрики българската математика е заела достойно място. Като отличен познавач и популяризатор на постиженията на българските математици Георги Ямуков започна пръв да използва в теорията на вероятностите хаусдорфовото разстояние, въведено в теорията на апроксимациите от Бл. Сендов и Б. Пенков. Сега благодарение на изследванията на български и съветски математици хаусдорфовото разстояние се смята за една от трите универсални структури в теорията на вероятностните метрики.

Няма съмнение, че малкото по обем, но богато на идеи творчество на надарения математик Георги Ямуков винаги ще заема значително място в достиженията на българската стохастика.

Пламен Матеев, Светозар Рачев